Verslag concept

Commissie Leefomgeving

Datum commissievergadering	:	21 september 2026
Commissievoorzitter	:	T. van Wijnen
Commissie-adviseur	:	mw. M. van Boheemen
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 46 28 / boheemenm@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter:		: T. van Wijnen
Commissiegriffier:		: mw. M. van Boheemen
Leden van de commissie:	VVD	: mw. G. Bakker, dhr. N. Roosendaal
	BBB	: dhr. P. Teeuwen, dhr. V. Valk
	GL	: P. Laport, N. van der Waart
	PvdA	: mw. M. Ten Ham dhr. C. Vonk
	D66	: dhr. W. van der Heijden, dhr. E. Kanik
	PvdD	: mw. A. Egbers, mw. H. Vonck
	JA21	: mw. C. Gordijn, mw. K. Uiterwijk
	PVV	: dhr. P. van Haasen, dhr. R. van Tiggelen
	CDA	: dhr. S. Dijk
	FvD	: dhr. M. Nijman
	SP	: dhr. J. Kes
	50PLUS	: dhr. S. Faassen, mw. A. van der Helm
	Volt	: mw. B. van den Bogaerde
	ChristenUnie	: dhr. M. Klein
	Fractie De Weerdt	: -
Gedeputeerden:	dhr. J. Olthof, A. Gielen	
Notulist	mw. H. Fuite (Notuleerservice Nederland)	

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 19.15 uur en heet iedereen welkom. Er is een afmelding ontvangen van mevrouw Engels (CDA) en gedeputeerde Beemsterboer wordt vervangen door gedeputeerde Gielen.

De **voorzitter** deelt mee dat a.s. vrijdag 25 september het werkbezoek aan Pallas over SMR's (Small Modular Reactors) plaatsvindt. Hiervoor zijn al 15 aanmeldingen uit 10 fracties.

Er is één inspreker aangemeld voor het inspreekhalfuur.

Er zijn drie rondvragen aangemeld. Eén rondvraag van de PvdD voor gedeputeerde Olthof over RIVM depositieonderzoek IJmond en het artikel in Follow the money. Er zijn twee rondvragen voor gedeputeerde Gielen over hoogspanningsverbinding Diemen-Ens van PvdD en VVD.

2. Vaststellen agenda, verslag, lijst moties en lijst toezeggingen

De stukken worden ongewijzigd vastgesteld.

2.a Planningsoverzicht

Geen opmerkingen.

3 Inspreekhalfuur

De **voorzitter** geeft het woord aan de inspreker, de heer d'Arnaud.

De heer **d'Arnaud** spreekt in op persoonlijke titel over de geplande tweede 380 kV-verbinding tussen Diemen en Ens in het gebied tussen knooppunt Muiderberg en de Hollandse Brug. Hij begrijpt dat deze verbinding nodig is en kan zich vinden in de paarse variant, maar pleit binnen die variant voor een minder belastend tracé. Samen met betrokken partijen is daarvoor optie 1 uitgewerkt. Volgens de heer d'Arnaud sluit deze beter aan op bestaande infrastructuur en heeft deze minder gevolgen voor natuur, woningen en andere belangen in het gebied. Hij maakt zich zorgen dat TenneT het tracé juist verder van de A6 wil leggen, waardoor onder meer natuurgebied, een eco-passage en woningen extra worden geraakt. Omdat de ingebruikname volgens de huidige planning pas rond 2038-2041 is voorzien, is er zijns inziens voldoende tijd om optie 1 serieus te onderzoeken. Hij vraagt de provincie daarom om richting het Rijk aan te dringen op een zorgvuldige uitwerking van dit alternatief, met als doel minder aantasting van natuur en meer draagvlak van de omgeving.

De heer **Kanik** (D66) vraagt de heer d'Arnaud om nader toe te lichten waarom hij van mening is dat TenneT met oneigenlijke argumenten aanstuurt op een andere optie. Hij vraagt of dit vooral op vermoedens is gebaseerd of dat hiervoor concrete argumenten zijn. De heer **d'Arnaud** geeft aan dat het door betrokken partijen voorgestelde tracé circa 700 meter korter en ook

goedkoper is dan het tracé van TenneT. De bezwaren tegen het verleggen van de gasleiding en de ligging nabij het spoor zijn volgens hem technisch en financieel oplosbaar. Daarnaast zou de optie van de belanghebbenden, minder dure werkzaamheden in het water met zich meebrengen en zorgen voor een betere bundeling van de infrastructuur.

De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt hoe de heer d'Arnaud de rol van de provincie ervaart, aangezien de uiteindelijke besluitvorming bij de minister ligt en de provincie een adviserende rol heeft. De heer **d'Arnaud** geeft aan dat hij de opstelling van de provincie als positief ervaart en vindt dat er goed naar de argumenten van de belanghebbenden wordt geluisterd. Volgens hem is er brede steun voor hun voorstel, terwijl TenneT vasthoudt aan de eerder gekozen richting.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt of het klopt dat de verbreding van de paarse strook pas later aan het plan is toegevoegd omdat hij dit niet in het regioadvies heeft gelezen. De heer **d'Arnaud** bevestigt dat het oorspronkelijke tracé smaller was en dichter langs de snelweg lag. Later is de paarse strook met 300 meter verbreed, zodat de hoogspanningsverbinding verder van de snelweg kon worden gelegd.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt hoe het ministerie aankijkt tegen de verbreding van de paarse band. De heer **d'Arnaud** geeft aan dat het ministerie hierover niet duidelijk positie heeft gekozen, maar wel positief heeft gereageerd op hun verzoek om een klein deel aan het onderzoeksgebied toe te voegen. Dit deel is volgens hem essentieel voor de plaatsing van een hoogspanningsmast binnen het door de belanghebbenden voorgestelde tracé.

4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS en PS leden

Toelichting:
De agendacommissie heeft dit punt aan alle commissieagenda's toegevoegd. Naast terugkoppeling door externe vertegenwoordigers vanuit PS (voor deze commissie geen) geeft het punt ruimte aan GS leden om een korte terugkoppeling te geven over de activiteiten rond verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden.
Er is geen terugkoppeling bij dit agendapunt.

4.a Update vergunningen KGF1 en KGF2 Tata Steel door gedeputeerde Olthof

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat hij nog geen update kan geven.
De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt wanneer meer duidelijkheid komt over de sluitingsdatum en de bijbehorende streefdata. Gedeputeerde Olthof geeft aan dat er op dit moment geen nieuwe informatie is en dat PS wordt geïnformeerd zodra er meer duidelijkheid is.

5 Rondvraag gedeputeerde Olthof (Gezondheid, Milieu, Voorzieningen, Cultuur en Sport)

Er is een rondvraag ingediend door PvdD over het RIVM depositieonderzoek IJmond en het artikel van Follow the Money over incidentmeldingen Tata Steel.

Mevrouw **Egbers** (PvdD) stelt de volgende vragen:
Welke concrete acties, gericht op het verlagen van de uitstoot van PAK's en metalen, verbinden GS eraan richting Tata Steel nu het RIVM-onderzoek laat zien dat er geen substantiële verbetering is vastgesteld in de depositie, ondanks de maatregelen die Tata in de afgelopen jaren heeft genomen?

Het verontrust de PvdD dat er gekozen wordt voor het verlagen van het aantal meetlocaties en dat het juist de meetpunten bij bewoners zijn die weggelaten worden. Dit lijkt in tegenspraak met de adviezen van de expertgroep. Hoe verantwoorden GS dit?

Hoe kijkt GS ertegenaan om ILT te betrekken bij het brede monitoringsonderzoek in de IJmond voor advies?

Follow the Money publiceerde een artikel naar het opmerkelijke verschil in het aantal incidentmeldingen door Tata 's nachts ten opzichte van overdag, terwijl de fabriek 24 uur per dag draait. De omgevingsdienst gaat dit nader onderzoeken. Kan PS hierover geïnformeerd worden in de eerstvolgende U&H-brief?

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Olthof voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Olthof** wijst erop dat de provincie als bevoegd gezag de vergunningen van Tata Steel zo scherp mogelijk stelt en handhaaft bij overtredingen. Het RIVM-depositieonderzoek is bedoeld om trends in depositie te volgen, maar kan niet worden gebruikt om de exacte bron ervan te herleiden.
De vermindering naar tien meetlocaties gebeurt volgens hem in overleg met en op advies van het RIVM. Tien meetpunten zijn voldoende om de trend te blijven volgen en meetpunten bij bewoners brengen praktische onzekerheden met zich mee, bijvoorbeeld door verhuizing van de bewoner. De ILT wordt niet aanvullend betrokken, omdat dit geen wettelijke taak van de ILT is en het RIVM volgens GS over voldoende expertise beschikt.
Over de incidentmeldingen bij Tata Steel kan hij geen update toezeggen in de eerstvolgende U&H (Uitvoering & Handhaving)-brief, omdat deze al gereed is. In de daaropvolgende brief, begin 2027, zal hij wel aandacht aan dit onderwerp besteden, afhankelijk van de dan beschikbare informatie.

Mevrouw **Egbers** vraagt welke andere handelingsmogelijkheden er zijn zolang de sluiting van de kooksgasfabrieken en de realisatie van overkappingen nog op zich laten wachten. Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat de provincie in de tussentijd de vergunningen blijft aanscherpen en handhaaft bij overtredingen. Daarnaast wordt gewerkt aan de overgang naar groen staal en aan maatregelen rond de kooksgasfabrieken om eerder verdere uitstootreductie te bereiken.

6 A-agenda Gezondheid en Milieu - Omgevingsdiensten

6.a Wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond augustus 2026

Toelichting:
De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond wordt gewijzigd. Provinciale Staten zijn in maart 2026 in staat gesteld een zienswijze op het ontwerp van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond naar voren te brengen. Het college van Gedeputeerde Staten vraagt Provinciale Staten thans om toestemming voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.
Behandelvoorstel:
Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt of de voorgestelde wijzigingen in de structuur, financiering, stemverhouding en governance van Omgevingsdienst IJmond aansluiten bij de mogelijke fusie met Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Hij wil voorkomen dat nu wijzigingen worden doorgevoerd die bij een latere fusie opnieuw tot extra kosten en aanpassingen leiden. Ook vraagt hij of de nieuwe regeling vooraf is vergeleken met de governance en financieringssystematiek van de mogelijke fusiepartner en of een toekomstige fusie hierdoor niet ingewikkelder, duurder of trager wordt.
Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66), hij wijst erop dat de conceptwijziging al eerder is besproken en dat de PVV toen hierover geen vragen heeft gesteld. De heer Van Haasen antwoordt dat hij de vragen nu alsnog relevant vindt. Hij benadrukt verder dat een fusie voor de PVV geen doel op zich is, maar wel serieus moet worden overwogen als daarmee structureel op overhead- en organisatiekosten kan worden bespaard zonder dat de kwaliteit van de VTH-taken achteruitgaat.

De heer **Van der Heijden** (D66) spreekt zijn waardering uit voor de ambtelijke voorbereiding en zegt erop te vertrouwen dat GS de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling zorgvuldig kan uitvoeren.

De heer **Klein** (ChristenUnie) geeft aan dat zijn fractie achter de voordracht staat en een positief advies meegeeft.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) concludeert dat de ingediende zienswijzen tot enkele marginale wijzigingen leiden. 50PLUS kan daarom instemmen met de voordracht en deze als hamerstuk afdoen.

De heer **Laport** (GL) geeft aan dat GroenLinks en PvdA zich kunnen vinden in de voorgestelde wijzigingen.

De heer **Roosendaal** (VVD) steunt het voorstel, maar vraagt de gedeputeerde te bevestigen dat de wijzigingen een mogelijke fusie niet op de lange baan schuiven.

Gedeputeerde **Gielen** dankt de commissie voor de steun en bevestigt dat de voorgestelde wijzigingen geen belemmering vormen voor een mogelijke fusie. Tot die tijd blijven de omgevingsdiensten twee afzonderlijke organisaties en worden beide trajecten los van elkaar behandeld.

De heer **Van Haasen** (PVV) vraagt of de werkwijzen van beide omgevingsdiensten parallel lopen, nu het nog twee afzonderlijke organisaties zijn. Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat beide diensten voorlopig zelfstandig blijven functioneren. Er lopen trajecten voor een mogelijke fusie, maar daarop kan niet worden vooruitgelopen zolang hierover nog geen besluit is genomen. De huidige wijzigingen hebben volgens gedeputeerde geen invloed op het fusietraject.

De **voorzitter** concludeert dat het onderwerp voldoende is besproken en dat de voordracht als hamerstuk wordt doorgeleid naar de PS-vergadering.

7 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer (eigenaarschap Omgevingsdiensten)

Er is geen rondvraag ingediend.

8 A-agenda Algemeen

8.a Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026

Toelichting:
In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de begroting 2026. Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De bespreking vanuit financiële invalshoek vindt voornamelijk plaats in de commissie Bestuur.
Behandelvoorstel:
PS adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) vraagt hoeveel in 2026 aan de omgevingsdiensten wordt betaald voor toezicht en handhaving. Daarnaast vraagt zij waarom 1 miljoen euro uit de decentralisatie-uitkering voor versterking van de vergunningverlening over meerdere jaren wordt herverdeeld en of dit samenhangt met de planning of met de bestedingsmogelijkheden van de omgevingsdiensten.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) vraagt naar de financiële bijdrage aan Plein C. Zij wil weten of het doorschuiven van 350.000 euro van 2026 naar 2027 betekent dat geplande activiteiten eveneens worden uitgesteld of wellicht komen te vervallen. Ook wil zij weten hoe de continuïteit van talentontwikkeling en kennisdeling wordt gewaarborgd.

De heer **Vonk** (PvdA), mede namens GL, wijst erop dat van circa 4 miljoen euro aan SPUK-middelen voor de energietransitie ongeveer 3 miljoen euro naar personeel en inhuur gaat. Hij vraagt of de resterende uitvoeringsregeling feitelijk ook grotendeels uit personele inzet bestaat en of het totaal daarmee neerkomt op circa 40 mensjaren. Een deel van de hogere inkomsten bestaat uit 9 miljoen euro aan opgelegde dwangsommen. Hoewel hij handhaving noodzakelijk vindt, ziet hij liever dat bedrijven zich aan de regels houden zodat deze inkomsten niet nodig zijn.
Interruptie van de heer **Van der Heijden** (D66), hij vraagt hoe de opmerking van de heer Vonk zich verhoudt tot een eerdere wens vanuit PvdA/GL om opbrengsten uit dwangsommen in te zetten voor de IJmond. De heer Vonk vindt het terecht dat dwangsommen worden opgelegd en dat de opbrengsten worden besteed, maar hij ziet liever dat bedrijven zich aan de regels houden zodat dwangsommen niet nodig zijn.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) vraagt of het eenmalige begrotingsoverschot van 9 miljoen euro uit ontvangen dwangsommen kan worden ingezet voor verdere versterking van de handhaving op Tata Steel of anderzijds.

De heer **Roosendaal** (VVD) vraagt hoe zeker het is dat de dwangsommen volledig worden geïnd en spreekt zijn zorgen uit over het doorschuiven van middelen voor bodemsanering, waardoor werkzaamheden mogelijk worden uitgesteld.

De **voorzitter** geeft het woord aan de gedeputeerden voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat jaarlijks circa 52 miljoen euro aan de vier omgevingsdiensten wordt besteed. De 1 miljoen euro die wordt doorgeschoven, hangt samen met uitgestelde vergunningaanvragen van Tata Steel; de middelen blijven hiervoor beschikbaar.
Ook de middelen voor Plein C blijven beschikbaar. Het doorschuiven naar 2027 is met Plein C afgestemd en leidt volgens hem niet tot het vervallen van activiteiten.
De 9 miljoen euro aan dwangsommen gaan volgens de gedeputeerde over incidentele inkomsten en wordt niet structureel begroot of automatisch ingezet voor extra handhaving. Volgens de huidige informatie zijn deze bedragen inmiddels ontvangen, waardoor het financiële risico beperkt is.

Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat van de SPUK-middelen circa 2,1 miljoen euro naar vast personeel gaat, 1 miljoen euro naar inhuur en een deel naar de uitvoeringsregeling. Ook deze regeling wordt grotendeels ingezet voor mensuren; maximaal 10 procent mag naar materieel en

materiaal. Ze erkent de zorgen omtrent bodemsanering van de heer Roosendaal. Het gaat om meerdere projecten met verschillende oorzaken voor vertraging. Zij vindt dat vertraging aandacht vraagt wanneer geplande termijnen niet worden gehaald.

De **voorzitter** geeft aan dat deze tweede begrotingswijziging als bespreekstuk naar PS gaat aangezien het al een bespreekstuk was vanuit de commissies Bestuur en Landelijk Gebied.

9 A-agenda Klimaat en Energie

9.a RES actualisatie

Toelichting:
Gedeputeerde Staten hebben een voorstel vastgesteld voor de actualisatie van de Regionale Energiestrategieën (RES) in Noord-Holland. Hierin werken gemeenten, waterschappen en de provincie samen aan duurzame energie. De actualisatie bevat aanpassingen in de gebieden waar zonne- en windenergie mogelijk is, op basis van besluiten van gemeenten. Zo blijft de kaart met
zoekgebieden actueel. Het voorstel gaat naar PS. Na vaststelling kunnen de wijzigingen worden verwerkt in de provinciale regels.
Behandelvoorstel:
Provinciale Staten adviseren over de voordracht.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de eerste termijn.

De heer **Valk** (BBB) vraagt waarom Wieringerhoek nog als zoekgebied voor zonne-energie op de RES-kaart staat, terwijl Hollands Kroon en Medemblik hiervan afstand hebben genomen en het Rijk het plan heeft afgewezen. Hij informeert welke bestuurlijke of juridische gevolgen vaststelling van de kaart in deze vorm heeft en of daarmee toekomstige ontwikkeling van zonne-energie in Wieringerhoek mogelijk blijft.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) geeft aan dat de RES-actualisatie voor haar fractie duidelijk is, maar spreekt haar teleurstelling uit over de beperkte realisatie in de afgelopen vijf jaar. Volgens haar zijn meer concrete maatregelen nodig om de RES-doelen te halen en moeten de lusten en lasten van de energietransitie rechtvaardig worden verdeeld.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt wat GS precies onder een wijziging van de RES verstaat, omdat de bijlage van de voordracht voor Noord-Holland-Zuid wel veranderingen in aantallen en opbrengsten laten zien. Zij vraagt waar de grens ligt tussen een technische actualisatie en een inhoudelijke herijking.
Mevrouw Bakker wil van GS weten hoeveel ruimte PS later nog heeft bij de juridische verwerking van de zoekgebieden in de omgevingsverordening. Zij vraagt GS om duidelijk inzichtelijk te maken welke wijzigingen administratief zijn, welke inhoudelijk en welke later juridisch worden vastgelegd.

Mevrouw **Van der Waart** (GL), spreekt mede namens de PvdA en constateert dat de realisatie van de RES-doelen achterblijft. Zij vraagt hoe de commissie aankijkt tegen de uitruil in Medemblik en of het schrappen van zoekgebieden ten gunste van het OER-traject niet te gemakkelijk is. Zij vraagt gedeputeerde Gielen welke mogelijkheden GS nog heeft om meer regie te nemen en welke concrete stappen worden gezet om de RES-doelen dichterbij te brengen.

De heer **Dijk** (CDA) spreekt namens mevrouw Engels. Hij geeft aan positief te zijn over het feit dat de ambitie voor 2030 en de uitgangspunten van de RES ongewijzigd blijven. Hij vraagt hij GS te bevestigen dat de betrokken gemeenten voor de voorgestelde wijzigingen zelf een raadsbesluit hebben genomen, omdat de lokale afweging volgens het CDA bij de gemeenten hoort te liggen.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vindt het logisch dat de RES-actualisatie voortvloeit uit gemeentelijke besluiten, maar vindt dat de beperkte realisatie en afnemende potentie teleurstellen. Hij vraagt welke rol de provincie kan spelen om knelpunten weg te nemen, succesvolle aanpakken te stimuleren en gemeenten effectiever te ondersteunen bij het realiseren van de RES-ambities. Hij wil weten of extra middelen, zoals het hogere dividend van Liander, hiervoor kunnen worden ingezet.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) vraagt welk plan er is om het verschil tussen de huidige duurzame opwek en de benodigde potentie te overbruggen en wat er gebeurt als de RES-doelen voor 2030 niet worden gehaald. Zij pleit voor een integraal plan van aanpak en vraagt daarnaast aandacht voor de groeiende energievraag, energiebesparing en de vraag welke industrie en bedrijvigheid in de toekomst binnen de beschikbare energievoorziening past.
Interruptie van de heer **Kanik** (D66), hij vraagt of de discussie over de energievraag na 2030 wel binnen de RES hoort. Mevrouw Vonck antwoordt dat dit weliswaar een ander traject is, maar dat keuzes over het toekomstige energiegebruik medebepalend zijn voor de doelen richting 2040 en 2050.
Mevrouw **Vonck** vervolgt haar betoog en vraagt of het mogelijke tekort aan opwek in Noord-Holland Noord kan worden gecompenseerd door een mogelijk overschot in Noord-Holland Zuid en of de RES-ambities tussen beide regio's kunnen worden uitgewisseld.

De heer **Faassen** (50PLUS) vraagt in hoeverre gemeenten voorwaarden kunnen stellen aan energieopwekking op provinciale gronden en of die kunnen botsen met provinciale uitgangspunten. Hij wil weten wie juridisch en operationeel verantwoordelijk is als een RES

zoekgebied daadwerkelijk voor energieopwekking wordt gebruikt. Daarnaast sluit hij aan bij de vraag van de VVD om verschillen tussen tekst en kaarten duidelijk inzichtelijk te maken.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) spreekt zich kritisch uit over duurzame energie. Volgens hem leidt dit tot problemen met leveringszekerheid en de stabiliteit van de stroomvoorziening. Zijn fractie kan zich daarom niet vinden in het zoeken naar nieuwe gebieden voor duurzame energieopwekking.

De heer **Kanik** (D66) constateert dat de uitvoering van de RES sterk achterblijft en vindt dat de provincie meer regie moet nemen. Volgens de heer Kanik ontbreekt het bij veel gemeenten aan ambities en beleid voor duurzame energie, ondanks eerder gemaakte bestuurlijke afspraken. Hij kondigt daarom aan dat D66 een discussienota voorbereidt en nodigt andere partijen uit om daarbij aan te sluiten.

De heer **Kes** (SP) benadrukt dat naast duurzame opwek ook gekeken moet worden naar het energieverbruik, bijvoorbeeld bij datacenters. Hij steunt meer regie op de RES, maar vraagt daarnaast om discussie over de vraag of de huidige datacenterstrategie nog passend is.
Interruptie van de heer **Kanik** (D66), hij wijst erop dat de provincie al inzet op energiebesparing, onder meer via de omgevingsdiensten en beschikt over een datacenterstrategie die waar nodig kan worden aangescherpt. Volgens hem sluit aandacht voor energieverbruik de noodzaak van extra duurzame opwek niet uit.
De heer Kes benadrukt dat hij de inzet op duurzame opwek en meer provinciale regie steunt maar dat zijn punt is dat daarnaast structureler moet worden gesproken over het toekomstige energieverbruik, waaronder dat van datacenters. Volgens hem is dat ook van belang voor de keuzes die na 2030 moeten worden gemaakt.
Interruptie van de heer **Valk** (BBB), hij vraagt of ook gekeken kan worden naar dubbel gebruik van energie, bijvoorbeeld door restwarmte van datacenters te benutten. De heer Kes steunt het gebruik van restwarmte, maar ziet dit niet als reden om extra datacenters te bouwen.

De heer **Nijman** (FvD) sluit zich aan bij de zorgen van GL over de beperkte bijdrage van de RES aan de toekomstige elektriciteitsvraag. Hij wijst erop dat de vraag naar elektriciteit naar verwachting sterk zal toenemen en vraagt zich af hoeveel extra wind- en zonne-energie daarvoor nodig zou zijn. Hij vraagt hoe gedeputeerde Gielen tegen die toekomstige ruimtelijke opgave aankijkt.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen in de eerste termijn.

Gedeputeerde **Gielen** licht toe dat de RES-actualisatie vooral een technische verwerking is van wijzigingen die gemeenten in 2025 hebben aangeleverd. Lokale besluiten en het omgevingsplan blijven bepalend voor de vraag of een project daadwerkelijk kan worden gerealiseerd.
Zij erkent dat de realisatie van duurzame opwek achterblijft en ziet voor de provincie een belangrijke rol om hierover regionaal regie te voeren. De provincie is al actief via ruimtelijke afwegingen, natuur- en landschapsbelangen en de regieroute. Ook wil het college met de regio's in gesprek over de achterblijvende voortgang en de afspraken richting 2030.
Over het uitwisselen van ambities tussen Noord-Holland Noord en Zuid zegt zij dat dit hooguit administratief iets oplost, maar geen extra duurzame opwek oplevert en daarom niet het doel van de RES kan zijn.
Interruptie van mevrouw **Vonck** (PvdD), zij wijst erop dat haar voorstel juist tot extra opwek leidt: als Noord-Holland Zuid zijn eigen ambitie haalt en een tekort in Noord-Holland Noord compenseert, wordt er meer duurzame energie gerealiseerd.
Gedeputeerde **Gielen** benadrukt dat dit vooral neerkomt op het verschuiven van cijfers en niet automatisch leidt tot nieuwe projecten. Zij benadrukt dat de RES bedoeld is om daadwerkelijk nieuwe duurzame opwek te realiseren en wil hierover actief met de regio's in gesprek.
Volgens de gedeputeerde zijn in Noord-Holland-Zuid geen zoekgebieden gewijzigd maar zijn alleen de cijfers geactualiseerd op basis van gerealiseerde opwek. Een actualisatie verwerkt bestaande lokale besluiten, terwijl een herijking ook ambities, uitgangspunten en ruimtelijke keuzes opnieuw zou beoordelen.
Wat betreft de juridische doorwerking geeft zij aan dat windinitiatieven alleen binnen aangewezen zoekgebieden mogelijk zijn, maar dat gemeentelijke omgevingsplannen leidend blijven. De provincie bewaakt de regionale samenhang en bespreekt met gemeenten hoe de gezamenlijke opgave kan worden gehaald.
Energiebesparing blijft volgens haar een belangrijke pijler, onder meer via het voorgestelde energiebesparingsakkoord van €3,9 miljoen. Besparing alleen is niet voldoende, omdat ook bestaande woningen en bedrijven verder elektrificeren.
Bij energieopwekking op provinciale gronden worden zoveel mogelijk gezamenlijke voorwaarden gehanteerd. Gemeenten kunnen lokale randvoorwaarden meegeven, bijvoorbeeld over participatie en ruimtelijke inpassing. De marktpartij die het recht krijgt om energie op te wekken, is uiteindelijk verantwoordelijk voor het initiatief.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de tweede termijn.

Pagina 14

De heer **Nijman** (FvD) vraagt waarop de uitspraak van gedeputeerde Gielen is gebaseerd dat Noord-Holland op termijn onbewoonbaar kan worden als onvoldoende wordt gedaan aan klimaatverandering. Hij vraagt daarbij of zij doelt op wetenschappelijke scenario's over de veranderingen in de Golfstroom en de zeespiegelstijging.

Mevrouw **Gordijn** (JA21) vraagt welke alternatieven worden onderzocht als gemeenten niet verdergaan met RES-zoekgebieden en de opwek achterblijft. Zij noemt daarbij kernenergie, waterstof en mogelijkheden buiten de provinciegrenzen.
Interruptie van de heer **Kanik** (D66), volgens hem is juist een combinatie van verschillende energiebronnen nodig, waaronder wind, zon en kernenergie. Mevrouw Gordijn antwoordt dat zij vooral wil weten of GS daadwerkelijk naar aanvullende alternatieven kijkt wanneer de huidige aanpak onvoldoende blijkt.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt of PS nog beleids- of beslisruimte heeft bij de latere wijziging van de omgevingsverordening, nu de gemeentelijke wijzigingen in deze RES-actualisatie administratief worden verwerkt. Zij wil weten of PS binnen deze actualisatie zelf nog wijzigingen kan aanbrengen.

De heer **Valk** (BBB) geeft aan dat zijn fractie kan instemmen met de voordracht en verwacht dat de actuele wijzigingen volgend jaar worden verwerkt. Het voorstel is wat de BBB betreft een hamerstuk.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) vindt dat discussie nodig is over de vraag of alle bestaande bedrijvigheid moet elektrificeren en of er alternatieven zijn. Zij kondigt aan hierover aan een discussienota te werken en nodigt andere partijen uit om mee te doen.

Statenlid **Van der Waart** (GL) vraagt hoever de provincie is met de regieroute. Zij wil weten wanneer de provincie daadwerkelijk een instrument kan inzetten als een gemeente een RES-zoekgebied schrapt en of de provincie zo'n lokaal besluit kan tegenhouden.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vindt dat de provincie een extra stap mag zetten en sluit graag aan bij initiatiefvoorstellen die hierover in voorbereiding zijn.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen in de tweede termijn.

Gedeputeerde **Gielen** benadrukt dat de RES onderdeel is van de afspraken uit het Klimaatakkoord en dat de provincie verantwoordelijkheid draagt voor duurzame energieopwekking op land. Zij vindt dat gemaakte afspraken moeten worden nagekomen en dat de provincie daarin haar rol moet nemen.

Interruptie van de heer **Nijman** (FvD), hij vraagt of de gedeputeerde werkelijk verwacht dat Noord-Holland onleefbaar wordt. Gedeputeerde Gielen wijst op toenemende weersextremen en stelt dat zowel klimaatadaptatie als het beperken van verdere klimaatverandering tot de verantwoordelijkheid van de provincie behoort.

Interruptie van de heer **Van Tiggelen** (PVV), hij betwist dat sprake is van een toename van weersextremen en plaatst vraagtekens bij de menselijke invloed op klimaatverandering.

Gedeputeerde **Gielen** geeft aan hierover geen principiële discussie te willen voeren en stelt dat het provinciale beleid is gebaseerd op de wetenschappelijke overeenstemming dat menselijke invloed op klimaatverandering bestaat.

Gedeputeerde Gielen vervolgt haar betoog en licht toe dat de RES-actualisatie hoofdzakelijk bestuurlijk vastgestelde gemeentelijke wijzigingen verwerkt. PS kan formeel zelf een wijziging aanbrengen, maar dat vraagt om een nieuwe inhoudelijke afweging met gemeenten en waterschappen en past volgens haar minder goed bij een technische actualisatie.

Als regionale afstemming onvoldoende oplevert, kan de provincie via de regieroute uiteindelijk zelf de regie overnemen en een projectbesluit nemen. Die stap is tot nu toe niet gezet.

Interruptie van de heer **Klein** (ChristenUnie), hij vraagt of de provincie nog geloofwaardig is als zij zelf een initiatief van een gemeente tegenhoudt. Gedeputeerde Gielen benadrukt dat zij vooral wijst op de formele mogelijkheden en op de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de RES-doelen te realiseren.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk wordt doorgeleid naar de PS-vergadering.

10 B-agenda Klimaat en Energie

10.a Energie/stikstof en andere portefeuilles: C- naar B-verzoek D66 impactanalyse stikstof en netcongestie met uitnodiging van alle commissies

D66 heeft een agenderingsverzoek ingediend voor impactanalyse stikstof en netcongestie. Omdat de analyse portefeuilles uit meerdere commissies raakt zijn ook de andere commissies uitgenodigd.

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan de indiener van het agendaverzoek: de heer Kanik van D66.

De heer **Kanik** (D66) licht toe dat zijn fractie de impactanalyse stikstof en netcongestie heeft geagendeerd vanwege zorgen over de uitkomsten. Volgens de analyse kan met het huidige beleid slechts een zeer beperkt deel van de geplande ontwikkelingen tot 2030 doorgang vinden. De D66-fractie heeft daarom de volgende vragen voor de gedeputeerde:

1. Het aanpakken van netcongestie vraagt niet alleen een verzwaring van het net, maar op korte termijn ook een diversificatie van energiebronnen op datzelfde net. Er wordt in de Regionale Energie Strategieën een disbalans in verhouding van zonne-energie en windenergie verwacht die uitslaat richting zonne-energie. Echter, is de meerderheid van de PS niet bereid geweest om windenergie toe te laten in de Noorder-IJplas. Daarom vraagt onze fractie zich af of partijen überhaupt bereid zijn om zich hard te maken voor meer wind op land om die diversiteit van energiebronnen op korte termijn te kunnen bewerkstelligen? En hoe gaan zij dat dan doen? Is GS ook bereid om zich daarvoor hard te maken?
2. Welke concrete keuzes gaat GS nu maken over wat wél en niet voorrang krijgt om aangesloten te worden op het net?
3. Wat vinden de partijen in PS dat de prioritering zou moeten zijn?
4. Er staat in de analyse dat de provincie veel meer de regierol op de ruimte moet pakken. Dat doorkruist de discussie die tot nu toe is gevoerd over het Ruimtelijk Voorstel. In de planning richting de vaststelling van de omgevingsvisie lijkt er echter geen ruimte meer te zijn voor zienswijzen vanuit de Noord-Hollandse samenleving op deze nieuwe opstelling van GS. Wat vinden de partijen in de commissie hiervan en hoe wil GS hiermee omgaan?
5. Wat vinden de partijen in de commissie van die regierol op de ruimte en hoe willen zij die invullen? Hoe wil GS deze vorm geven?

De **voorzitter** geeft het woord aan de overige commissieleden in de eerste termijn.

De heer **Nijman** (FvD) geeft aan geen voorstander te zijn van meer windenergie op land en vindt dat netcongestie juist samenhangt met de groei van wind- en zonne-energie. De prioriteit moet volgens hem liggen bij een terugkeer naar meer conventionele energiebronnen, waaronder gaswinning. Ook ziet hij geen aanleiding voor een grotere provinciale regierol.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) is van mening dat netcongestie vooral het gevolg is van het gevoerde energiebeleid en pleit voor minder inzet op wind- en zonne-energie en verdere elektrificatie. Volgens hem zorgen omwegen in de energievoorziening voor efficiëntieverlies en ziet hij ook weinig in waterstof als grootschalige oplossing. Hij is kritisch op het stikstofbeleid en wijst hij op andere oorzaken van bodemverzuring. Tot slot benadrukt hij dat landbouwgrond

zoveel mogelijk beschikbaar moet blijven voor voedselproductie en dat energie- en voedselvoorziening basisbehoeften zijn.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) geeft aan dat haar fractie niet tegen wind op land is, zolang dit niet ten koste gaat van omwonenden. Zij benadrukt daarnaast dat ook andere energiebronnen moeten worden benut en ziet onder meer mogelijkheden voor kleine kerncentrales (SMR's). De zorgen over de energievoorziening deelt zij, maar op de eerste twee vragen van D66 is het antwoord van 50PLUS negatief.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) geeft aan voor meer windenergie te zijn en vindt dat projecten die bijdragen aan verduurzaming en het verminderen van netcongestie prioriteit moeten krijgen. Ook pleit zij voor energiebesparing, minder energie-intensieve bedrijvigheid en meer ruimte voor natuur, woningbouw en lokale duurzame opwek. De provincie mag volgens haar nadrukkelijker de regie nemen, mits belangen zorgvuldig worden afgewogen. Zij vraagt GS om een integrale aanpak voor netcongestie, waarin onder meer energiehubs, geothermie, wind op zee, warmtenetten en lokale opwek worden meegenomen.

Statenlid **Van der Waart** (GL) sluit zich grotendeels aan bij de PvdD en spreekt haar steun uit voor meer windenergie. Zij vindt het landelijke prioriteringskader van de ACM een goede basis, maar ziet ruimte voor nadere provinciale duiding of maatwerk. Wat betreft de regierol vindt zij dat de provincie steviger mag optreden, maar niet zonder meer gemeenten of participatie terzijde moet schuiven. Zij ziet vooral kansen in ondersteuning bij grondbeleid, kennisdeling, participatie, energiebesparing en lobby richting het Rijk.

De heer **Klein** (ChristenUnie) sluit zich grotendeels aan bij GL en de PvdD en steunt meer windenergie, mits goed ingepast in de energiemix. Hij onderschrijft de prioriteit voor projecten die netcongestie verminderen, duurzame opwek vergroten en voorzien in basisbehoeften zoals woningbouw en onderwijs. Ook pleit hij voor een kritische blik op grootverbruikers zoals datacenters. De fractie van de ChristenUnie staat positief tegenover een sterkere provinciale regierol. De heer Klein suggereert dat de provincie duurzame energieprojecten verder kan voorbereiden, bijvoorbeeld door vergunningstrajecten zoveel mogelijk vooraf uit te werken. Tot slot vraagt hij hoe deze regierol zich verhoudt tot het ruimtelijk voorstel.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) is voor wind op land, met duidelijke landelijke regels en substantiële zeggenschap en opbrengsten voor de lokale omgeving. Bij prioritering vindt zij congestieverzachting, basisbehoeften en veiligheid het belangrijkst.

De heer **Dijk** (CDA) steunt een grotere provinciale regierol bij netcongestie, maar vindt dat gemeenten, inwoners en ondernemers goed betrokken moeten blijven. Hij vraagt of de provincie straks voldoende capaciteit, grond en middelen heeft om haar rol als bevoegd gezag voor grote projecten waar te maken. Hij vraagt hoe GS, gezien het krappe tijdspad van de impactanalyse, waarborgt dat belanghebbenden voldoende gelegenheid krijgen om een zienswijze in te dienen.

De heer **Kes** (SP) vindt het onderwerp zeer breed en vraagt zich af wat precies het doel is van de bespreking. Inhoudelijk sluit hij zich grotendeels aan bij de bijdrage van de PvdD. Hij onderschrijft het belang om kritisch te blijven kijken naar grootverbruikers zoals datacenters.

De heer **Vonk** (PvdA) pleit voor een actieve provinciale regierol bij duurzame energieopwekking. Hij noemt als voorbeeld de daken van bedrijven op en rond Schiphol die volgens hem beter benut kunnen worden voor zonnepanelen.
Interruptie van mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) wijst op mogelijke beperkingen rond Schiphol, zoals schittering en de benodigde toestemming van andere betrokken partijen. Zij vraagt hoe de PvdA aankijkt tegen SMR's als aanvullende energiebron. De heer Vonk geeft aan hierover eerst meer kennis te willen opdoen, onder andere tijdens het geplande werkbezoek aan Pallas.
De heer Vonk vervolgt zijn betoog en stelt voor om bij nieuwe wind- en zonneprojecten nadrukkelijk te kijken naar locaties waar de energievraag groot is, zodat lokale opwek kan bijdragen aan het verminderen van netcongestie.

De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt aandacht voor stikstof als factor bij netcongestie en stelt voor om samen met D66 te onderzoeken hoe buurlanden met vergelijkbare stikstofproblematiek omgaan. Hij vraagt zich af waarom stikstof in de discussie over netcongestie relatief weinig aandacht krijgt. Over meer windenergie is de heer Teeuwen terughoudend en wijst op de economische haalbaarheid van windprojecten, het belang van voldoende rendement voor marktpartijen en de gevolgen voor omwonenden. Hij ziet binnen bestaande RES-afspraken nog mogelijkheden, bijvoorbeeld in het Amsterdamse havengebied. De BBB ziet kansen in een bredere energiemix, met onder andere restwarmte uit datacenters, vergisting en groen gas, kernenergie voor de langere termijn en tariefdifferentiatie. Hij stelt voor te onderzoeken waarom congestieverzachters nog onvoldoende verlichting van de netcongestie opleveren. Volgens BBB moet niet alleen worden ingezet op netverzwaring, maar ook op slimmer gebruik van de bestaande capaciteit.

Mevrouw **Bakker** (VVD) sluit zich aan bij het pleidooi van 50PLUS om SMR's verder te onderzoeken. Daarnaast steunt de VVD windenergie vooral op bedrijventerreinen, zoals in het Amsterdamse havengebied, waar de hinder voor omwonenden beperkt kan blijven. Zij wijst daarbij ook op het belang van duidelijke afspraken wanneer windturbines nabij gemeentegrenzen worden geplaatst.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen in de eerste termijn.

Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat de impactanalyse duidelijk maakt hoe groot de gevolgen van netcongestie en stikstof zijn voor de ontwikkeling van Noord-Holland. Veel belangrijke maatregelen liggen volgens haar bij het Rijk, netbeheerders en andere partijen, maar de provincie moet binnen haar eigen rol zoveel mogelijk regie nemen.
Zij benadrukt dat het energiesysteem meer sturend moet worden in de ruimtelijke ontwikkeling. Vraag, aanbod, opwek en opslag moeten dichter bij elkaar worden gebracht. Windenergie maakt daar onderdeel van uit, maar volgens haar is juist de combinatie van verschillende vormen van opwek, opslag en lokaal gebruik belangrijk.
De prioritering van aansluitingen op het elektriciteitsnet ligt niet bij de provincie, maar volgt uit het verplichte prioriteringskader van de ACM. De provincie kan daarin dus niet zelf andere prioriteiten stellen.
Zij wijst erop dat uitbreiding van energie-infrastructuur tijdens de aanleg zelf stikstofemissies kan veroorzaken. Het kabinet onderzoekt daarom mogelijkheden om netuitbreidingen vrij te stellen van stikstofvergunningen en voert hierover overleg met Brussel.
De impactanalyse sluit volgens haar goed aan bij de concept-Omgevingsvisie, waarin het energiesysteem al als sturend principe is opgenomen. Zij verwacht daarom geen grote koerswijziging, al kan dit uitgangspunt op onderdelen nog verder worden aangescherpt.

De **voorzitter** geeft het woord aan de commissieleden in de tweede termijn.

Mevrouw **Bakker** (VVD) vraagt naar de reactie van GS op het pleidooi voor SMR's. Gedeputeerde **Gielen** verwijst naar het coalitieakkoord, waarin onderzoek naar de mogelijke voor- en nadelen van SMR's is afgesproken. Zij zegt toe de commissie te informeren zodra hierover nieuwe ontwikkelingen zijn.

De heer **Kanik** (D66) geeft aan dat er met BBB nog verschillende raakvlakken zijn om verder te verkennen. Hij wil graag dat gedeputeerde Gielen verduidelijking geeft over het reserveren van

ruimte voor energieprojecten in relatie tot netcongestie. Hij verwijst daarbij naar het Rekenkamerrapport en vraagt hoe dit zich verhoudt tot de huidige impactanalyse.
Interruptie van mevrouw **Uiterwijk** (JA21), zij vraagt wat D66 uit deze bespreking denkt te halen.
De heer Kanik antwoordt dat hij de bespreking vooral ziet als start van de verdere discussie en als gelegenheid om de standpunten van de commissie mee te geven aan GS voor de verdere uitwerking van de impactanalyse.

De heer **Teeuwen** (BBB) vraagt de gedeputeerde naar de ervaringen met congestieverzachters en of deze aanpak wordt geëvalueerd. Hij wil weten of aanvullende maatregelen of aanpassingen nodig zijn om hiermee op korte termijn meer ruimte op het elektriciteitsnet te creëren.

Volgens de heer **Van Tiggelen** (PVV) is het eerdere evenwicht tussen vraag en aanbod door het gevoerde energiebeleid juist verstoord.

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen in de tweede termijn.

Gedeputeerde **Gielen** benadrukt dat de provincie al mogelijkheden heeft voor actief grondbeleid, maar dat goed moet worden afgewogen wanneer inzet daarvan nuttig is. Beleid voor strategisch grondbeleid ten behoeve van energie-infrastructuur wordt meegenomen in de verdere uitwerking.
Zij vindt dat het prioriteringskader nog te kort van kracht is om de werking van de congestieverzachters goed te kunnen beoordelen. De discussie gaat vooral over de vraag welke projecten daadwerkelijk als congestieverzachter kunnen worden aangemerkt. Volgens haar ligt een belangrijkere oplossing in een vrijstelling voor energie-infrastructuur binnen de stikstofvergunningverlening.

De **voorzitter** concludeert dat het onderwerp voor dit moment voldoende is besproken.

11 Rondvraag gedeputeerde Gielen (Klimaat en Energie)

Er zijn twee rondvragen ingediend voor gedeputeerde Gielen.
De PvdD heeft vragen over het Regioadvies hoogspanningsverbinding Diemen-Ens en de VVD heeft daar aanvullende vragen op ingediend.

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan mevrouw Vonck (PvdD).

Pagina 21

Mevrouw **Vonck** geeft aan dat GS in de brief van augustus 2026 vasthoudt aan het advies voor het paarse tracé met daarbij de genoemde randvoorwaarden: 'Het bundelen van het nieuwe tracé met bestaande weg- en energie-infrastructuur binnen het paarse alternatief is een "leidend principe" bij de verdere uitwerking van het project.'
De vraag van de PvdD is; Wat betekent "leidend" hier concreet? Onder welke omstandigheden vinden GS het aanvaardbaar om daar toch van af te wijken?

De volgende zin luidt: "Verplaatsing en/of het ondergronds brengen van bestaande energie-infrastructuur, zoals gasleidingen en bestaande 150 kV- en 380 kV-lijnen, dient zorgvuldig te worden onderzocht.'
De vraag van de PvdD is; Als uit het zorgvuldige onderzoek blijkt dat bundeling langs de A6 technisch mogelijk is, maar duurder of ingewikkelder: hoe zwaar wegen GS dan het leidende principe van bundeling ten opzichte van kosten en planning? Hoe wegen zij eventuele schade aan waardevolle natuur hierin mee?

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Gielen** licht toe dat de provincie eerder heeft geadviseerd voor de paarse variant en dat nu wordt onderzocht welke tracé-optie daarbinnen het meest geschikt is. Bundeling met bestaande infrastructuur geldt daarbij als leidend principe. Afwijken daarvan kan alleen als daar zwaarwegende en goed onderbouwde technische, juridische, ruimtelijke of veiligheidsredenen voor zijn. Omdat de onderzoeken nog lopen, kan het college nog geen voorkeur uitspreken voor een specifieke optie binnen het paarse tracé.

Mevrouw **Vonck** vraagt wanneer de lopende onderzoeken naar verwachting beschikbaar zijn.
Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat dit naar verwachting in de eerste helft van 2027 zal zijn.

De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw Bakker van de VVD voor het stellen van de vervolg-rondvragen.

Mevrouw **Bakker** (VVD) heeft in navolging van de ingediende vragen door de PvdD een tweetal vervolg-rondvragen:

Kan de gedeputeerde toezeggen dat GS bij de minister nadrukkelijk zal aangeven dat de nieuwe voorkeur van TenneT voor het tracé Diemen-Ens (met een grotere impact op onder meer het Naardermeer, natuurgebieden en woningen) niet de voorkeur van GS heeft?

Kan de gedeputeerde tevens toezeggen dat GS blijven vasthouden aan het uitgangspunt van bundeling met de reeds bestaande infrastructuur en het serieus onderzoeken van optie 1?

De **voorzitter** geeft het woord aan gedeputeerde Gielen voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **Gielen** geeft aan op dit moment geen toezegging te kunnen doen over de keuze voor een specifiek tracé, omdat de onderzoeken nog lopen en ook andere opties negatieve gevolgen kunnen hebben. Wel zegt de gedeputeerde toe vast te houden aan het uitgangspunt van bundeling met de bestaande infrastructuur. Ook optie 1 wordt volgens haar serieus onderzocht, net als de andere tracéopties.

Mevrouw **Vonck** (PvdD) vraagt hoe de belangen van de natuur worden meegewogen.
Gedeputeerde **Gielen** geeft aan dat dit onderdeel is van de lopende onderzoeken en de integrale afweging van de verschillende tracéopties. Ook eventuele natuurvergunningen spelen daarbij een rol. Op basis van het volledige onderzoek kan het college hierover later een oordeel geven.

12 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.05 uur.